

SIRBIK ATTILA

Jenki

(REGÉNYRÉSZLET)

Lent ülünk a Katona Otthon melletti Csöngő kocsmában, Csocsót búcsúztatjuk. Az volt az egyetlen kikötése, hogy ne jöjjön egy lány sem, először az anyja is velünk akart lenni, de Csocsó most másként mulat. Soha, a szülei előtt sem fogta vissza magát. De ez most más, amolyan férfidolog, sör sör után, a levegőben az áporodott hűgy és nikotin kiegyenlítődik a búcsúzkodás szagával. A dohos falak mellett sörösládahegyek. Alig szédelgek föl a lépcsőn, a szemünkbe vakít a koradélutáni fény, mintha napok teltek volna el, pedig csak néhány óra ücsörgés ebben a lepusztult, szaros, ablaktalan pincekocsmában. Hogy elbúcsúztassuk Csocsót. Senki se fogja kimondani, ha bárki is gondol rá lent, gyorsan rendel még egy kör gyorsítót. Van rá esély, hogy soha többé nem látjuk. Jenkit pár napra hazaengedték, arról mesél, hogyan robbant szét a legjobb barátja egy tank alatt, aztán még vele szedetttek össze a testrészeket a felettesei, mert egyrésztől valakinek csak meg kell csinálnia, adjuk meg neki a végtisztességet, szedd össze magad fiam, ha életében mellette voltál, halálában is legyél jó bajtárs, másrésztől, valamivel kompenzálniuk kell nekik is a feldolgozhatatlan traumáikat. Azt mondja, majd bele örült, hogy nem találta a haverja fejét, ne veszítsd el a fejed, Jenki, mondogattam magamban, aztán, amikor megpillantottam az első nyákos agyvelődarábot, tudtam, hogy nem kell tovább keresnem. Élesen hasított belém a félelem, az egyetlen érzés, ami még megmaradt ezekben a hónapokban, amióta kivezényeltek a Koszovó melletti erdőbe. A kaszárnyájukat bombatalálat érte, pedig mondták nekik, hogy soha ne hasaljanak semmi alá, hanem csak úgy vessék magukat a földre, ha hallják a süvítést, az éles hangot a fülben, aztán, azt mondja, olyan érzés volt, mintha a saját szemem nézne rám, hogy baszom az anyádat, miért nem ráncigáltál ki a tank alól, bazdmeg Jenki, hol a faszomban voltál, miért nem szedted össze magad, az nem lehet, hogy a saját szemem beszél hozzám. Mit bámulsz, mit mondjak.

Hát mi se tudunk mit mondani Csocsónak, csak nyeljük a vasútállomás restijének teraszán továbbra is a söröket, mintha ingyen lenne. Persze ingyen van, Csocsó szülei fizetnek mindent, a pezsgőt is, amivel végleg elbúcsúztatjuk. Odavágjuk a vonat oldalához, a síneken landolnak a szilánkok. Rendesen tele van a dél felé induló vonatoknak fenntartott sín pár üvegtörmelékkel, durrognak a pezsgők, de nem az újévet várjuk, lófaszt, nem is tudom, várunk-e bármit is, egy új életet talán, de azt

pillanatnyilag, jól tudjuk, legfeljebb elveszíteni lehet, nem várunk semmit, csak engedés van, én nem értem ezt az egészet.

[...]

Jelentkeztél katonának, mi a faszért, ki tudja mi lesz még itt, látod, hogy ezek nem normálisak, leszarom, jelentkeztem, a főiskolát sem tudom már fizetni, a tököm is tele a képletekkel, melózni meg addig nem tudok, amíg be nem mutatom a papírt, hogy leszolgáltam a katonaságot, na és mit szóltak. Baszogatt a főtiszt, de szerintem ez amolyan rutineljárási, ezeknek a vérükben van, e nélkül nem bírják ki. Mit akarok magyar létemre a Jugoszláv Hadseregben, tudom-e én, hogy itt nem babra megy a játék, hanem életre-halálra, tőkös, majdnem mondom neki, hogy kapja már be az összes magyar faszomat, most kellek nekik vagy nem, ha már egyszer önként jelentkezem, ne basztasson legalább hülyeségekkel, ne jöjjön nekem a nemzetiségi kérdéssel, de inkább elmagyarázom, amit ő is nagyon jól tud, hogy munkát csak akkor kapok, ha előbb beleugrom a terepszínű gatyába. És felvettek, fel, voltam egy csomó vizsgálaton, tesztek jobbra-balra, végül besoroltak a páncélosokhoz, nem abban reménykedtél, hogy telefonos, vagy rádiós leszel. Ez van.

[...]

December 12-én megyek ki a vasútállomásra, a szokásos Csöngös búcsúztatás után, csak most a másik oldalon vagyok, egyedül.

[...]

A füledt, teledohányzott kupében, le Belgrádig, aztán átszállással tovább, egészen Vranjéig, le a koszovói határhoz, '98 van, hogy minden rendben lesz, most már stabil a helyzet, egy-kettő leszolgálom ezt az egy évet és kész. A vonaton megismerkedek egy velem hasonló korú gyerekkel, ő nem önként jelentkezett, megkapta a behívóját, muszáj mennie, de semmi kedve, két doboz cigit szív el, amíg leérvünk Belgrádig, valami para átragad rám is, azt mondja, ő már nem hisz abban, hogy ebben az országban bármi is változni fog, elkúrt egy nemzedék vagyunk.

[...]

Itt állok a kaszárnya bejáratánál, délután még teletömtem magam burekkal meg joghurttal, mert itt ki tudja, mi lesz, konzerv meg bab, amennyit akarsz, benyitok a fehérre mázolt fémrácsos, rozsdás kapun, az ügyeletes portás, nem tudom eldönteni a mosolyából, mennyire kedves, vagy csak cinikus, bevezet a parancsnoki irodába, hogy regisztráljanak a páncélos zászlóaljhoz.

[...]

Kelj föl, gyere, hív a parancsnok, rázogatja a bal vállam a katonapokróc alatt az ügyeletes, nem sokáig kell noszogatnia, készenlétben állok félálomban is, minden idegszálam feszült, alig tudtam elaludni, nem vágod, mi ez, hogy első este már hívat a parancsnok, nyugi Jenki, nincs mit fosni, azt hiszem, csak valami eligazítás, másik zászlóaljhoz osztanak be állítólag. Tetszik, hogy a becenevemen, Jenkinek szólít, ez otthonosabbá teszi a helyzetet. Jó estét, talán jó estét parancsnok úr, igenis, jó estét parancsnok úr, na így-így, maga miért nem mutatta be azonnal a papírjait, miért

nem mondta, hogy maga műszaki főiskolára járt, hogy tele a feje képletekkel, tud számolni, azt hiszem, tudok, talán azt hiszem, tudok, parancsnok úr, gondoltam egyértelmű lesz a jelentkezési lapom alapján, maga ne gondolkodjon, ne higgyen semmit, akkor nyissa ki a száját ha kérdezik, jó, akkor most mi lesz, és maga ne kérdezzen, csak válaszoljon, ha kérdezik, a kérdéseket meg saját magának tegye fel, minden pillanatban, csöndben, anélkül, hogy kinyitná a száját, érti, értem, értem parancsnok úr, értem parancsnok úr, na, így-így. Menjen, fogja, csomagolja össze a holmiját, az ügyeletes átvezeti a logisztikusokhoz, ma már ott alszik, holnaptól maga a fegyveres és a tantermi kiképzés mellett rádiós szolgálatot tölt be. Értem. Értem parancsnok úr, értem parancsnok úr.

[...]

Túlvagyok a nem túl pornyelős, és egyáltalán nem a filmekből ismert sárbakúszós, rambós kiképzésen, a tantermi agymasszírozáson, újra tele a tököm, mintha visszakerültem volna a főiskolára, persze van itt egy csomó új dolog, kis túlzással nem olyan rossz, morze abc, sémák, ilyesmi, az egész pillanatok alatt bevágom, a megszerzett pozícióm meg egy rakat privilégiummal jár. Illegális telefonálás, nema problema brate, mit meg nem adnak érte, kaja, kimenő, felújított baka gardrób, néha egy kis betegszoba, már csak valami nő kéne, persze a legjobb lenne, ha végre hazaengednének, kimenőt kapnék, és irány haza Szilviához, vagy ha Szilvia meglátogathatna itt, talán épp, amikor a betegszobában meresztem a seggem, de egyenlőre szó sincs ilyesmiről, visszafojtott agresszió, önfertőzés, néha azt hiszem, a homlokomra van írva a vágy.

[...]

Na ne túlozz, nem túlzok, jó, talán egy kicsit, de nem nevezném unalmasnak a kiképzést, persze, neked most már könnyű, ülsz a meleg szobában, telefonálgatsz, amíg mi telefonárkot ásunk, vagy őrséget adunk ájulásig. Hát nem tehetek róla, hogy egyszerre vagyok tele energiával, kiásnék én annyi árkot, amennyit akarsz, meg hogy én vagyok a legjobb a zászlóaljban a kommunikációsok között, hát erről tényleg nem tehetsz, ha nem tudsz hazudni, ja, hazudni azt nem.

Jenki, maga hazamehet szabadságra, most nyugalom van, egy hét eltávot kap, 20-án éjfélig érjen vissza.

[...]

Husadikán délután, inkább koraeste érkezem Vranjéba, két kollégámmal együtt, a kaszárnya szinte teljesen üres, itt-ott lézeng néhány kiskatona, a felettéseket sohasem láttam ennyire idegesnek, de nem mondanak semmit, azon kívül, hogy készülünk fel, a raktárból kérjük ki a szükséges felszerelésünket, hajnalban indulunk az erdőbe lövészárkot ásni. Jobb is így, hogy nem kell a telefonos szobában ülnöm, mert inkább ne engedtek volna haza, Szilvia, az a bűdös kurva, hogy pont a legjobb haverommal kavarjon össze, nem érdekel, ki kire mászott, ki kit szemelt ki magának, otthagytam őket a bűdös francba, és lementem inkább a Csöngőbe inni a többiekkel.

Már egy hete itt dekkolunk az árkokban, amiből már jóval több van, mint amennyi katona elfér bennük, már nem bírom hallgatni az idióta siptáros vicceket.

[...]

Végre kiderül, mi a faszért meresztjük a seggünket itt a fák között már két hete, tegnap a NATO megkezdte Kis Jugoszlávia bombázását.

[...]

Az elkövetkező három hónapot azon kívül, hogy néha élelemért leereszkedünk a környező falvakba, a lövészárkokban töltöm, az idegeim a picsába, de nehezen tudok erről beszélni, a sivító hang, ahogyan hullnak a bombák, fingod sincs, most épp hova fog becsapódni, az árok mellett a telefonközpontos kamion még a lakásom, kapom és továbbítom a légiriadós jelentéseket, az izmaim el vannak gémberevedve, hánynom kell a kutyahústól, bujkálunk, hasra, vesd magad a földre, ne fekjüdj gépjármű alá, hasra, fekjüdj a fa tövébe, hova szaladsz, te barom, mondták, hogy ne fekjüdjünk gépjármű alá.

PÉRELI ZSUZSA: BOLDOGASSZONY